

Số: 94/TB-VC1-V2

Hà Nội, ngày 06 tháng 11 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM
Vụ án “V/v Tranh chấp chia di sản thừa kế”

Thực hiện chức năng kiểm sát việc giải quyết theo thủ tục giám đốc thẩm đối với vụ án “V/v tranh chấp di sản thừa kế” giữa nguyên đơn là ông Hoàng Văn Cẩn với bị đơn là ông Hoàng Văn Đệ do Tòa án nhân dân huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội giải quyết tại Quyết định công nhận sự thoả thuận của đương sự số 20/2021/QĐDS-ST ngày 22/01/2021, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội nhận thấy Tòa án cấp sơ thẩm có vi phạm cụ thể như sau:

1. Nội dung vụ án và quá trình giải quyết của Tòa án

Cụ Hoàng Văn Phú (chết năm 1995, không di chúc), cụ Nguyễn Thị Dật (chết năm 2013) có các con chung là ông Hoàng Văn Cẩn, ông Hoàng Văn Đệ, bà Hoàng Thị Chuyên, bà Hoàng Thị Hoà, bà Hoàng Thị Hợp, bà Hoàng Thị Hiền. Cụ Dật có để lại di chúc ngày 11/4/2022 cho ông Hoàng Văn Đệ hưởng thừa kế là quyền sử dụng đất và tài sản gắn liền với đất thửa số 17 tờ bản đồ 12 diện tích 305m² (đo thực tế là 304m²) tại thôn Văn Thượng, xã Xuân Canh, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội.

Ông Cẩn khởi kiện yêu cầu chia di sản của các cụ để lại là thửa đất số 17 hiện gia đình ông Đệ đang quản lý sử dụng và diện tích đất rau xanh 280m² tại thửa số 4 tờ bản đồ F48-104-(257)-DIV tại xứ đồng Đầu Cầu, thôn Văn Thượng, xã Xuân Canh, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội. Quá trình giải quyết vụ án, các đương sự thống nhất tiêu chuẩn cấp đất rau xanh của ông Đệ, ông Cẩn, bà Hiền mỗi người 60m², tổng là 180m² nên di sản của cụ Phú, cụ Dật chỉ còn 100m² đất rau xanh.

Tại Biên bản hoà giải thành ngày 14/01/2021, các bên đương sự đã tự nguyện thoả thuận được với nhau về việc giải quyết toàn bộ vụ án. Ngày 22/01/2021, Tòa án nhân dân huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội có Quyết định công nhận sự thoả thuận của đương sự số 20/2021/QĐST-DS công nhận:

“Các đương sự thống nhất thoả thuận phân chia di sản thừa kế như sau:

Ông Hoàng Văn Đệ được quyền quản lý, sử dụng và định đoạt quyền sử dụng đất thửa số 17 tờ bản đồ số 12 diện tích 305m² (diện tích thực tế 304m²) tại thôn Văn Thượng, xã Xuân Canh, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội và quyền sở

hữu toàn bộ tài sản gắn liền với đất, được xác định bởi các điểm 2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-2 (có sơ đồ kỹ thuật kèm theo).

Ông Hoàng Văn Cẩn được quyền quản lý, sử dụng và định đoạt quyền sử dụng thửa số 67, tờ bản đồ 07 diện tích 182m² (diện tích thực tế 184m²) tại thôn Văn Thượng, xã Xuân Canh, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội và quyền sở hữu toàn bộ tài sản gắn liền với đất (có sơ đồ kỹ thuật kèm theo).

Ông Hoàng Văn Cẩn được quyền quản lý, sử dụng và định đoạt đối với ½ diện tích đất rau xanh diện tích thực tế 94,8m² tại thửa đất số 04 tờ bản đồ F48-104-(257)-DIV tại xứ đồng Đầu Cầu, thôn Văn Thượng, xã Xuân Canh, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội là 47,4m². Cộng với phần đất rau xanh theo tiêu chuẩn, ông Hoàng Văn Cẩn được hưởng 107m² giới hạn bởi các điểm 3-4-5-6 (có sơ đồ kỹ thuật kèm theo).

Bà Hoàng Thị Hiền hưởng 60m² đất nông nghiệp được giới hạn bởi các điểm 2-3-6-7 (có sơ đồ kỹ thuật kèm theo).

Ông Hoàng Văn Cẩn, bà Hoàng Thị Hoà, bà Hoàng Thị Hợp, bà Hoàng Thị Hiền được quyền sử dụng 50m² đất ở được giới hạn bởi các điểm 1-2-18-19 thửa đất 17, tờ bản đồ số 12, diện tích 305m² (diện tích thực tế 304m²) tại thôn Văn Thượng, xã Xuân Canh, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội và sở hữu các tài sản có trên phần diện tích đất này gồm khu chăn nuôi, vườn, nhà vệ sinh, sân láng xi măng, 01 cây nhãn (có sơ đồ kỹ thuật kèm theo).

Sau khi có Quyết định công nhận thỏa thuận của các đương sự, bà Hoàng Thị Hiền, bà Hoàng Thị Hợp có đơn đề nghị xem xét theo thủ tục giám đốc thẩm. Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đã quyết định kháng nghị giám đốc thẩm đối với Quyết định sơ thẩm nêu trên và được Ủy ban thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội chấp nhận kháng nghị trên cơ sở đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội, huỷ Quyết định công nhận sự thỏa thuận của đương sự số 20/2021/QĐST-DS ngày 22/01/2021 của Tòa án nhân dân huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội để giải quyết lại theo quy định của pháp luật.

2. Nội dung cần rút kinh nghiệm

2.1. Tòa án công nhận nội dung mà đương sự không thỏa thuận trong biên bản hoà giải thành:

Tại Biên bản hoà giải thành ngày 14/01/2021 các đương sự thông nhất chia di sản thừa kế gồm 304m² đất thuộc thửa số 17 tờ bản đồ số 12 tại thôn Văn Thượng, xã Xuân Canh, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội và 280m² diện tích đất rau xanh thuộc thửa số 4 tờ bản đồ F48-104-(257)-DIV tại xứ đồng Đầu Cầu, thôn Văn Thượng, xã Xuân Canh, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội. Tuy nhiên, Quyết định công nhận sự thỏa thuận của đương sự lại công nhận ông Hoàng Văn Cẩn được sử dụng thửa đất số 67 tờ bản đồ 07 diện tích 182m² tại thôn Văn Thượng, xã Xuân Canh, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội, thửa đất này không được các đương sự đề cập và thỏa thuận trong Biên bản hoà giải thành.

2.2. Tòa án không công nhận nội dung mà đương sự đã thoả thuận

Cũng tại Biên bản hòa giải thành nêu trên, ông Hoàng Văn Đệ đã đồng ý cắt 50m² đất tại thửa 17 tờ bản đồ 12 diện tích 304m² để chia cho các đồng thừa kế khác nhưng Quyết định công nhận sự thoả thuận của đương sự số 20/2021/QĐST-DS ngày 22/01/2021 của Tòa án nhân dân huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội lại không ghi nhận nội dung này mà vẫn xác định ông Đệ được quyền quản lý, sử dụng, định đoạt quyền sử dụng thửa số 17 diện tích 304m² nói trên là không đúng.

2.3. Không đưa người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan vào tham gia tố tụng:

Thửa đất số 67 tờ bản đồ 07 diện tích 182m² tại thôn Văn Thượng, xã Xuân Canh, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội có một phần diện tích (72,4m²) đã được ông Hoàng Văn Cẩn, bà Đặng Thị Bông cho chị Hoàng Thị Thuỷ. Ngày 05/11/2019, chị Thuỷ đã được Sở tài nguyên môi trường thành phố Hà Nội cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CT 299793. Quá trình giải quyết vụ án, Tòa án nhân dân huyện Đông Anh không đưa chị Hoàng Thị Thuỷ vào tham gia tố tụng với tư cách là người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan nhưng lại công nhận ông Hoàng Văn Cẩn được quản lý, sử dụng toàn bộ thửa đất 67 này là vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng, làm ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của chị Hoàng Thị Thuỷ.

Với những vi phạm nêu trên, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội nêu lên để rút kinh nghiệm chung, nhằm giảm thiểu số lượng các vụ án bị cải sửa, hủy do những vi phạm tương tự xảy ra, nâng cao hơn nữa chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát giải quyết các vụ án dân sự, hôn nhân gia đình.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng, PVT VKSTC (b/c);
- Vụ 9 - VKSNDTC (b/c);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (b/c);
- VC2, VC3;
- VKSND 28 tỉnh, TP khu vực phía Bắc;
- Trường Đại học kiểm sát Hà Nội;
- Các Viện nghiệp vụ, VP VC1;
- Lưu: VT VC1, V2.

KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG

Phạm Văn Hòa